

sincronismo de formación de cada una de esas hiladas con las épocas paleolíticas referidas.

En resumen podemos dejar sentado que así como los habitantes de la Bora gran den Carreras en Serinyá son indiscutiblemente magdalénicos del mismo modo la mandíbula de la toba de Bañola, es cuaternaria y sincrónica del magdalenense y que por lo mismo, si por causas fortuita quedó relegada en aquellos bancos tobáceos mientras estaban depositándose, su procedencia no debe atribuirse a otras gentes que a las que entonces ocupaban la comarca, los magdalenenses, cuya personificación forman los habitantes cuaternarios de la gruta de Serinyá, quienes podemos dejar sentado que pertenecían a ese tipo intermedio que acusa la evolución de la raza de Neanderthal hacia la de Logerie, realizada principalmente durante el solutrense, según se cree, aunque tal opinión no se pueda hacer descansar más que en un resto humano de autenticidad indudable, que es la mandíbula de Arcy, a la que nos complacemos poder agregar la por nosotros recogida en Bañolas, cuya analogía, autenticidad y data hemos demostrado (1).

BIBLIOGRAFÍA

Dues publicacions s'han rebut fa poc per a nostra Biblioteca, de les que creiem convenient dir-ne quelcòm, per la seva importància. Son autor és nostre soci honorari tant conegit pels seus nombrosos treballs sobre Geologia, l'Enginyer de Mines, D. Lluís M. Vidal. «Un Megalito curioso, llamado *la piedra del sacrificio*, del castillo de Sabassona en la comarca de Vich», se titula el primer, i «Nota geológica y paleontológica sobre el Jurásico superior de la provincia de Lérida», el segon: es tret aquell del Butlletí de la «Real Sociedad Española de Historia Natural», Juny d'aquest any; i el darrer del Butlletí del «Instituto geológico de España», d'enguany també. Del

---

(1) Mortillet 3.ª edición, pág. 344.

primer sols direm que'l seu interès queda avalorat pels gravats que l'acompanyen. El títol del segón ja indica son interès; constitueix principalment un estudi molt complert i detallat de les calices litogràfiques del Montsech, fet amb la competència de l'autor en aquests estudis; se dóna compte de varies espècies fòssils noves per a la Ciència, i s'hi acompanyen diferents gravats trets de fotografies molt primoroses.

El Butlletí de la «Real Sociedad Española de Historia Natural» del mes de Maig d'enguany, porta un treball de D. Juan Calafat, titolat: «Algunos datos sobre los minerales potásicos de Cataluña», que demostra que per fi s'han donat compte a Madrid de l'importància que mineralògicament i pot ser també industrialment, tenen els treballs que s'estàn fent a Suria i als seus voltants. Nostres consocis ja fa temps que'n tenen esment, perque nostre Butlletí en parlà per primera vegada en el mes de Gener de l'any 1914, i després en els de Maig i Novembre també de dit any; essent, per cert, el resultat dels ànàlisis fets per alguns de nostres consocis, *quelcòm* diferents dels que en dit treball se diuen fets allí; donant-se, per lo tant, com trovades dos espècies mineralògiques *noves* per Catalunya, que no savíem, *ni savem*, que realment existeixin aquí; cosa, per cert, que no és la primera vegada que passa amb gran admiració dels naturalistes de nostra terra: puix, per contra, en altres se deixen de citar espècies ben descrites i amb clara prioritat, i moltes, de tots conegeudes desde molt temps.

Ll. T.

Barcelona, Septembre de 1915.